

Soạn bài Đàn ghi ta của Lor-Ca - Ngữ văn lớp 12

Câu 1. Tìm khả năng gợi liên tưởng của các hình ảnh: *tiếng đàn bọt nước, áo choàng đỏ gắt vàng trắng chéng choáng, yên ngựa mỗi mòn,...* (SGK)

Trả lời:

Các hình ảnh: *tiếng đàn bọt nước, áo choàng đỏ gắt vàng trắng chéng choáng, yên ngựa mỗi mòn* đều mang tính biểu tượng. Các dòng thơ không hề có hình ảnh về con người nhưng bóng dáng con người vẫn hiện lên rõ nét qua hình ảnh và âm thanh (tiếng đàn) màu sắc (áo choàng đỏ gắt), trạng thái (chéng choáng, mỗi mòn).

Ngay ở khổ thơ đầu, người đọc đã được bước vào một không gian đậm chất Tây Ban Nha, với tiếng đàn ghi ta, niềm tự hào của Tây Ban Nha với hình ảnh *áo choàng đỏ gắt* - áo choàng khoác trên mình những võ sĩ đấu bò tót - một biểu tượng của Tây Ban Nha.

Các hình ảnh *đi lang thang về miền đơn độc với vàng trắng chéng choáng trên yên ngựa mỗi mòn* có ý nghĩa chỉ cuộc hành trình của con người. Đó là cuộc độc hành của con người – cuộc độc hành của Lor-ca (một anh hùng của Tây Ban Nha).

Câu 2. Nêu cảm nhận về đoạn thơ:

Không ai chôn cất tiếng đàn

Tiếng đàn như cỏ mọc hoang

Giọt nước mắt vàng trắng

Long lanh trong đáy giếng.

Trả lời:

Khổ thơ đầy ắp những hình ảnh biểu tượng và siêu thực, với hình ảnh hoán dụ “*không ai chôn cất tiếng đàn*”, hình ảnh so sánh: “*Tiếng đàn như cỏ mọc hoang*” gợi thương cảm về cái chết bi thảm của nhà thơ. Đặc biệt hình ảnh: “*Giọt nước mắt vàng trắng*” là một hình ảnh siêu thực, đa nghĩa, bắt nguồn từ việc có thực: kẻ thù bắn nhà thơ và vứt xác ông xuống giếng để phi tang. Nước mắt vàng trắng còn là tình thương, sự cao khiết, sự toả sáng. Với Thanh Thảo, đó là nước mắt sáng đẹp và vĩnh cửu như vàng trắng, những giọt nước mắt anh hùng, vàng trắng như là sự hoá thân, sự thăng hoa của tâm hồn liệt sĩ.

Tiếng đàn đã trở thành một nhân vật có linh hồn - đó là chiến thắng, là sự bất tử của người anh hùng.

Ở đây, Lor-ca không hiện diện mà chỉ có sự hiện diện của tiếng đàn. Nó đã trở thành biểu tượng của tâm hồn Lor-ca, trái tim Lor-ca. Cuộc đời của ông sống tự do, thanh thản,

Soạn bài Đàn ghi ta của Lor-Ca - Ngữ văn lớp 12

trong suốt như giọt nước mắt vàng trắng long lanh trong đáy giếng. Lor-ca đã chết (về thể xác) nhưng dư âm vang vọng của cuộc đời ông thì còn mãi.

Câu 3. Hình tượng tiếng đàn trong bài thơ mang ý nghĩa ẩn dụ gì?

Trả lời:

- Hình tượng tiếng đàn xuất hiện nhiều lần trong bài thơ: *Tiếng đàn bọt nước, tiếng đàn ghi ta nâu, tiếng ghi ta đá xanh, tiếng ghi ta tròn bọt nước vỡ tan, tiếng ghi ta ròn ròn, tiếng đàn như cỏ mọc hoang.*

- Tiếng đàn ghi ta ở đây được thể hiện với vô vàn cung bậc khác nhau: Khi là âm thanh vui tươi, khi là âm thanh chia cắt, tan vỡ, khi là âm thanh của cái chết, khi là giai điệu của tình yêu.

- Tiếng đàn ghi ta là sự hài hoà của rất nhiều trạng thái cảm xúc. Trước hết đó là cảm xúc của Lor-ca. Cuộc đời Lor-ca như tiếng ghi ta, những âm thanh, cung bậc của nó khi réo rắt về niềm yêu đời thiết tha, khi hùng tráng, mạnh mẽ về những ngày tháng chiến đấu sôi nổi, khi trầm lắng, đau buồn về khoảnh khắc phải chia lìa sự sống.

Những âm thanh ấy cũng là âm thanh biểu hiện dòng cảm xúc mãnh liệt của tác giả. Tác giả đã sống cùng với khoảnh khắc cận kề cái chết của Lor-ca, niềm tiếc thương đau đớn, chua xót, sự ngưỡng mộ, tôn vinh được đan kết hài hoà vào những cung bậc thanh âm của tiếng đàn ghi ta.

- Tiếng ghi ta là ẩn dụ hay nói đúng hơn là bài ca về cuộc đời, số phận và cái chết của Lor-ca. Cuộc đời của con người ấy như tiếng đàn ghi ta với thanh âm trong trẻo làm lay động lòng người.

LUYỆN TẬP

Câu hỏi: Cảm nhận của anh (chị) về hình ảnh Ph.G. Lor-ca được thể hiện qua bài thơ *Đàn ghi ta của Lor-ca*?

Gợi ý trả lời:

Tham khảo dàn ý sau:

1. Mở bài

- Giới thiệu bài thơ

Soạn bài Đàn ghi ta của Lor-Ca - Ngữ văn lớp 12

- Giới thiệu hình ảnh Lor-ca

2. Thân bài:

- Lor-ca là người chiến sĩ đấu tranh cho sự tự do, cho những khát vọng chân chính về con người và về nghệ thuật. Hình ảnh Lor-ca được thể hiện qua thi ảnh và ngôn từ mới mẻ trong bài thơ, hình ảnh này được tác giả gợi nhiều hơn tả.

- Lor-ca không thể chết, chàng vẫn tồn tại vĩnh hằng trong thế giới này kiêu hãnh và khẳng định lí tưởng sống của mình và mãi mãi tỏa sáng.

3. Kết bài:

Nhà thiên tài Lor-ca là một nghệ sĩ vĩ đại, đã chiến đấu, hi sinh lí tưởng nghệ thuật, lí tưởng sống của mình. Tên tuổi Lor-ca trở thành một biểu tượng, là ngọn cờ tập hợp các nhà văn hoá Tây Ban Nha và thế giới chống chủ nghĩa phát xít, bảo vệ văn hoá dân tộc và văn hoá nhân loại.